

บทที่ 7

สรุปการศึกษาวิจัยและแนวความคิดในการปรับปรุงแก้ไขถูกต้องตามที่ควร

บทนี้ เป็นปัจจัยมบทของการศึกษาวิจัยฯ ซึ่งจะประกอบด้วย 7 หัวข้อ คือ

- สรุปการศึกษาวิจัย
- ผลเสียของแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณ
แบบแผนงาน
- ผลดีของการจัดแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ให้ เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน
- ผลเสียของปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัด เตรียม
งบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัย
ของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529
- ผลดีของความสม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัด เตรียมงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ
- ข้อสังเกตบางประการของปัญหาแบบโครงสร้างแผนงานของการจัด เตรียม
งบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัย
ของรัฐของปีงบประมาณ 2530
- แนวความคิดในการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควร

สรุปการศึกษาวิจัย

ระบบงบประมาณแบบแผนงาน เป็นแนวความคิดเชิงระบบที่มีวิวัฒนาการแรกเริ่มมา
จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งตามแนวความคิดนี้จะเน้นการวางแผน (Planning
Orientation) ด้วยการเชื่อมโยงการวางแผน (Planning) การจัดทำแผนงาน
(Programming) และการจัดสรรงบประมาณ (Budgeting) ให้เป็นระบบ (System)

อย่างชัดเจน โดยมีความสัมพันธ์เชิงมิติรูป 3 มิติ คือ มิติของทรัพยากร (Input Resource Dimension) มิติของผลผลิต (Output/Program Dimension) และมิติของเวลา (Time Span Dimension) และมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. องค์ประกอบของแนวความคิด (Conceptual Element) คือ
 - 1.1 องค์ประกอบด้านโครงสร้างแผนงาน (Structural Element)
 - 1.2 องค์ประกอบด้านการวิเคราะห์ (Analytical Element)
 - 1.3 องค์ประกอบด้านข่าวสาร (Information Element)
2. องค์ประกอบของเอกสารงบประมาณ (Budget Documentary Element)
 - 2.1 แผนงานและแผนการเงิน (Program and Financial Plan: PFP)
 - 2.2 บันทึกคำชี้แจงประกอบแผนงาน (Program Memoranda: PM)
 - 2.3 ส่วนการศึกษาพิเศษ (Special Studies: SS)

ในส่วนของภาครัฐบาลไทยนั้นได้มีการปฏิรูประบบงบประมาณแบบเดิมที่ใช้อยู่นานประมาณ 23 ปี (พ.ศ. 2502-2524) ซึ่งเป็นงบประมาณแบบแสดงรายการ (Line Item Budgeting) และงบประมาณแบบแสดงผลงาน (Performance Budgeting) จากการปฏิรูประบบงบประมาณดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ของแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐที่แตกต่างกันหลายรูปแบบตามตารางสรุปแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ซึ่งแสดงไว้ในหน้าถัดไป และได้กลายเป็นปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ซึ่งสามารถสรุปการศึกษาวิจัยปัญหา ได้ตามแผนภาพและตารางที่แสดงไว้ในหน้าถัดไป คือ

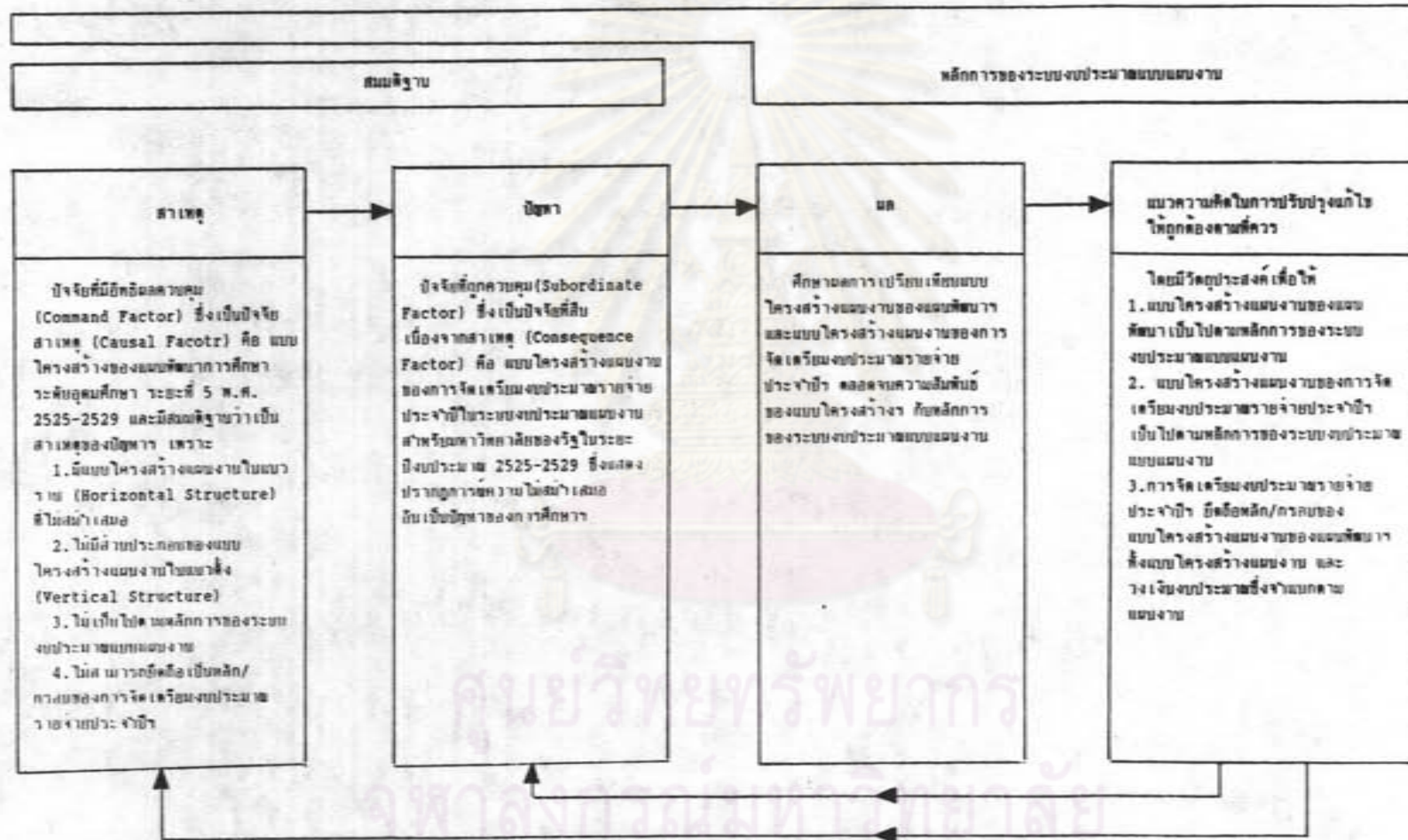
- แผนภาพสรุปแนวความคิดของการศึกษาวิจัยปัญหา
- ตารางสรุปการพิสูจน์สมมติฐานการศึกษาวิจัยปัญหา
- ตารางสรุปผลการเปรียบเทียบแบบโครงสร้างแผนงานฯ ในระยะปี

งบประมาณ 2525-2529 กับหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน

ตารางสรุปแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529

ปีงบประมาณ	แบบโครงสร้างแผนงานตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี	แบบโครงสร้างแผนงานตามแผนพัฒนาการ ศึกษาระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 และ การปรับปรุงแผนพัฒนา ระยะ พ.ศ. 2528-2529
2525 และ 2526	แบบโครงสร้าง: แผนงาน-งาน-โครงการ 1. แผนงานบริหารทั่วไป 2. แผนงานผลิตบัณฑิตและวิจัย 3. แผนงานรักษาพยาบาล	แบบโครงสร้าง: งาน-โครงการ-คณะ 1. แผนงานบริหารทั่วไป 2. แผนงานผลิตบัณฑิต 3. แผนงานวิจัย 4. แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม 5. แผนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 6. แผนงานส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
2527	แบบโครงสร้าง: ตำบล-สาขา-แผนงาน- แผนงานรอง-งาน/โครงการ 1. แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2. แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3. แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 4. แผนงานผลิตและส่งเสริมสมรรถนะบุคลากร 5. แผนงานจัดการศึกษาอาชีวศึกษา	แบบโครงสร้างแผนงานของทบวง มหาวิทยาลัย (สามารถโอนเป็นหลัก/กรอบ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2528 เป็นต้นไป)
2528 และ 2529	แบบโครงสร้างแผนงาน: ตำบล-สาขา- แผนงาน-แผนงานรอง-งาน/โครงการ 1. แผนงานบริหารการศึกษาระดับ อุดมศึกษา 2. แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3. แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 4. แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา 5. แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม 6. แผนงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา 7. แผนงานส่งเสริมศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม 8. แผนงานจัดบริการสาธารณสุข 9. แผนงานผลิตและส่งเสริมสมรรถนะ บุคลากร	แบบโครงสร้างแผนงาน: ตำบล-สาขา- แผนงาน-แผนงานรอง-งาน/โครงการ 1. แผนงานบริหารการศึกษาระดับ อุดมศึกษา 2. แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3. แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 4. แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา 5. แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม 6. แผนงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา 7. แผนงานส่งเสริมจริยศึกษา ศิลปและ วัฒนธรรม

แผนภาพสรุปแนวความคิดของการศึกษาวิจัยปัญหา

ตารางสรุปการพิสูจน์สมมติฐานการศึกษาวิจัยปัญหา

<p>ปัญหาของปัจจัยที่ถูกควบคุม (Subordinate Factor) ซึ่ง เป็นปัจจัยที่สืบเนื่องจากสาเหตุ (Consequence Factor) คือ</p>	<p>ปัจจัยที่มีอิทธิพลควบคุม (Command Factor) ซึ่งเป็นปัจจัยสาเหตุ (Causal Factor) คือ</p>	<p>การพิสูจน์และสรุปสมมติฐาน</p>
<p>ปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบ โครงสร้างแผนงานของการจัด เตรียมงบประมาณรายจ่าย ประจำปีในระบบงบประมาณ แบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัย ของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529</p>	<p>แบบโครงสร้างแผนงานของ พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 พ.ศ.2525-2529 ซึ่งมีสมมติฐานว่าเป็นสาเหตุของ ปัญหา เพราะ</p>	<p>1.Ex-post Fact Investigation 2.Qualitative and Quatitative Analysis 3.Deduction Method: By Syllogitic and Normative Approach</p>
	<p>1.มีแบบโครงสร้างแผนงานใน แนวราบ (Horizontal Structure) ที่ไม่สม่ำเสมอ</p>	<p>ปฏิเสธ</p>
	<p>2.ไม่มีส่วนประกอบของแบบโครงสร้าง แผนงานในแนวตั้ง (Vertical Structure)</p>	<p>ยอมรับ</p>
	<p>3.ไม่เป็นไปตามหลักการของระบบ งบประมาณแบบแผนงาน</p>	<p>ยอมรับ</p>
	<p>4.ไม่สามารถยึดถือ เป็นหลัก/กรอบ สำหรับการ จัด เตรียมงบประมาณ รายจ่ายประจำปี</p>	<p>ยอมรับ</p>

ตารางสรุปการวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ
 ในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 กับหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน

ปีงบประมาณ	1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลควบคุม (Command Factor) ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหา คือ		2. ปัจจัยที่เกิดขึ้นในระยะปีงบประมาณ 2528-2529 (Intermediate Factor) คือแบบโครงสร้างแผนงานของทบวงมหาวิทยาลัย	3. ปัจจัยที่ถูกรับควบคุม (Subordinate Factor) ซึ่งเป็นปัญหา คือแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี
	1.1 แบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529	1.2 แบบโครงสร้างแผนงานของการพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 พ.ศ. 2528-2529		
2525	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 3) 2. ไม่สามารถใช้เป็นหลัก/กรอบในการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 4) 3. เจาะว่างเงินงบประมาณรายจ่ายตามแผนพัฒนา ซึ่งจำแนกตามส่วนราชการถูกใช้เป็นหลัก/กรอบของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี 	-	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 3) 2. ไม่ได้ยึดถือหลัก/กรอบของแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนา (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 4) 3. เจาะว่างเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ยึดถือหลัก/กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามแผนพัฒนา ซึ่งจำแนกตามส่วนราชการ
2526	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2525	-	-	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2525
2527	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2525	-	-	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2525
2528	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 3) 2. ไม่สามารถใช้เป็นหลัก/กรอบในการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 4) 3. มีการปรับปรุงลดทอนวงเงินจากเดิม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 3) 2. ไม่สามารถใช้เป็นหลัก/กรอบในการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 4) 3. เจาะว่างเงินงบประมาณรายจ่ายของการปรับปรุงแผนพัฒนา ซึ่งจำแนกตามส่วนราชการถูกใช้เป็นหลัก/กรอบของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 3) 2. สามารถใช้เป็นหลัก/กรอบในการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 4) 3. แต่ทบวงมหาวิทยาลัยไม่ได้ปรับปรุงวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามแบบโครงสร้างนี้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงานโดยยึดถือหลัก/กรอบตามแบบโครงสร้างแผนงานของทบวงมหาวิทยาลัย (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 3) สมนิติฐานที่ 4) 2. ไม่ได้ยึดถือหลัก/กรอบของแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนา (ดูการศึกษาสัมมนาที่ 4) 3. เจาะว่างเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ยึดถือหลัก/กรอบวงเงินงบประมาณตามการปรับปรุงแผนพัฒนา ซึ่งจำแนกตามส่วนราชการ
2529	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2528	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2528	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2528	เช่นเดียวกับปีงบประมาณ 2528

ผลเสียของแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน

1. ไม่สามารถใช้เป็นหลัก/กรอบยึดถือสำหรับการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงาน และไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529
2. เป็นส่วนหนึ่งของอุปสรรคในการสร้างและพัฒนาองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์และข่าวสารในระยะยาว การจัดทำเอกสารงบประมาณในระบบงบประมาณแบบแผนงานซึ่งได้แก่ แผนงานและแผนการเงินระยะยาว บันทึกคำชี้แจงประกอบแผนงานและส่วนการศึกษาพิเศษ และการจัดความสัมพันธ์เชิงมิติรูปของระบบงบประมาณแบบแผนงานซึ่งได้แก่ มิติรูปของปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร มิติรูปของผลผลิต/แผนงาน และมิติรูปของระยะเวลา 5 ปีที่กำหนดไว้
3. ไม่สามารถใช้เป็นหลักบรรทัดฐานในการควบคุม การติดตามและประเมินผล การใช้จ่ายปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร และผลผลิต/แผนงาน ตามระยะเวลา (ปี) ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา นั้น ซึ่งเมื่อมีการใช้ทรัพยากร/ปัจจัยนำเข้าซึ่งเป็นต้นทุน (Cost) ที่เกิดขึ้น อันก่อให้เกิดผลผลิต/แผนงานซึ่งเป็นประโยชน์ (Benefit) ที่ได้รับแล้ว ก็ไม่อาจทราบได้ว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วนั้นได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภาพรวมในระบบงบประมาณแบบแผนงานในระยะยาว 5 ปี หรือไม่ เพียงใด

ผลดีของการจัดแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน

1. สามารถใช้เป็นหลัก/กรอบยึดถือในการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณแบบแผนงาน ซึ่งช่วยให้สามารถจัดสรรวงเงินงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามแผนงาน (Program Ceiling) ด้วยการพิจารณาจากลำดับความสำคัญอย่างเหมาะสมของงาน/โครงการ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแบบโครงสร้างแผนงานนั้น (Target Programming)

2. จะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างและพัฒนาองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์และข่าวสารในระยะยาว การจัดทำเอกสารงบประมาณในระบบงบประมาณแบบแผนงาน ซึ่งได้แก่ แผนงานและแผนการเงินระยะยาว บันทึกค่าใช้จ่ายประกอบแผนงาน และส่วนการศึกษาพิเศษ ตลอดจนการจัดความสัมพันธ์เชิงมิติรูปของปัจจัยนำเข้า/ทรัพยากร ผลผลิต/แผนงาน และระยะเวลา 5 ปีให้เข้าสู่ระบบงบประมาณแบบแผนงาน

3. สามารถใช้เป็นหลักบรรทัดฐานในการควบคุม การติดตามและประเมินผลงาน/โครงการ โดยพิจารณาจากต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับของแผนงานนั้น ๆ ว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภาพรวมในระบบงบประมาณแบบแผนงานในระยะยาว 5 ปี ได้หรือไม่ เพียงใด

ผลเสียของปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ในระยะปีงบประมาณ 2525-2529

1. เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของงาน/โครงการต่าง ๆ ในระบบงบประมาณแบบแผนงานให้สอดคล้องและต่อเนื่องกันตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในระยะ 5 ปี ความแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529

2. เป็นอุปสรรคต่อการควบคุม การติดตามและประเมินผลกิจกรรมของงาน/โครงการในระบบงบประมาณแบบแผนงาน โดยเฉพาะงาน/โครงการที่มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณในลักษณะของงบพัฒนาและงบลงทุน ซึ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาของการใช้จ่ายเงินและผูกพันวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลายาวนานกว่า 1 ปี

3. เป็นอุปสรรคต่อการวิเคราะห์เชิงระบบซึ่งจำเป็นต้องมองเห็นภาพรวมของงาน/โครงการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอสำหรับระยะเวลาของแผนระยะยาว 5 ปี ดังนั้นจึงไม่สามารถใช้กลไกการวิเคราะห์ (Mechanical Resource) งาน/โครงการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีเทคนิคที่สำคัญ เช่น

- Present Value Analysis.
- Program Evaluation Review Technique/Critical Path Method (PERT/CPM).
- Cost and Benefit Modeling Analysis.
- Long Range optimization.
- Linear Responsibility Chart (LRC). etc.

4. เป็นอุปสรรคต่อการสร้างและพัฒนาาระบบข่าวสารเพื่อการบริหาร ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยของข่าวสารเพื่อการวางแผน การจัดทำแผนงาน และการจัดสรรงบประมาณ โดยจะต้องมีการสร้างและพัฒนาฐานข้อมูล (Data Base) และโปรแกรมประยุกต์ (Application Program) ซึ่งจำเป็นที่จะต้องตั้งอยู่รากฐานของแบบโครงสร้างแผนงานประจำปีที่ดีต่อ เนื่องและสม่ำเสมอสำหรับวงระยะเวลา 5 ปีที่กำหนดไว้

5. เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำหมวดหมู่ของรายการงบประมาณและการบัญชีตามลักษณะเชิงระบบแผนงานให้เป็นมาตรฐานที่สามารถถือปฏิบัติอย่างค่อ เนื่องสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับปีก่อนสำหรับระยะเวลา 5 ปีที่กำหนดไว้

6. ก่อให้เกิดความยุ่งยากสับสนกับหน่วยวางแผน และหน่วยปฏิบัติงานซึ่งจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นงาน/โครงการ ตามแบบโครงสร้างแผนงานใหม่ที่เกิดขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่อาจทราบได้ว่าแบบโครงสร้างแผนงานแบบเดิมและแบบใหม่นั้นจะมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร เพราะมีโอกาสได้ถือปฏิบัติในระยะสั้นเพียง 1 หรือ 2 ปีเท่านั้น นอกจากนั้นก็ยังไม่สามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงแบบโครงสร้างแผนงานใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อไปได้อีกในอนาคต

ผลดีของความสม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบของงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ

1. ช่วยให้การดำเนินกิจกรรมของงาน/โครงการต่าง ๆ ในลักษณะเชิงระบบแผนงานมีความค่อ เนื่องสม่ำเสมอสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของแผนระยะยาว 5 ปีที่กำหนดไว้

2. ช่วยให้การควบคุม การติดตามและประเมินผลกิจกรรมของงาน/โครงการ ในลักษณะ เชิงระบบแผนงาน เข้าสู่ระบบภายใต้แบบโครงสร้างเดียวกันอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อันจะก่อให้เกิดคุณูปธรรมที่ชัดเจนของภาพรวมสำหรับวงระยะเวลา 5 ปีที่กำหนด ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูล/ข่าวสารย้อนกลับ (Data/Information Feedback) ที่จะใช้บรรเทาความซ้ำซ้อนของงาน/โครงการของส่วนราชการต่าง ๆ

3. ช่วยให้อำนาจวิเคราะห์เชิงระบบด้วยกลไกการวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง ในระยะยาว 5 ปี ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ระบบย่อยของการวางแผน การจัดทำแผนงาน และการจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนการจัดทำเอกสารงบประมาณซึ่งประกอบด้วยแผนงานและแผนการเงินระยะยาว บันทึกคำชี้แจงประกอบแผนงาน และส่วนการศึกษาพิเศษ

4. ช่วยให้อำนาจสร้างและพัฒนาระบบข่าวสารเพื่อการบริหาร ซึ่งจะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการวางแผน การจัดทำแผนงาน และการจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนการจัดทำเอกสารงบประมาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีฐานข้อมูล (Data Base) และโปรแกรมประยุกต์ (Application Program) ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของแบบโครงสร้างแผนงานประจำปี ที่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอสำหรับวงระยะเวลา 5 ปีที่กำหนดไว้เป็นสาระสำคัญของการสร้าง และพัฒนาระบบข่าวสารเพื่อการบริหาร

5. ช่วยให้อำนาจจัดหมวดหมู่ของรายการงบประมาณและการบัญชีตามลักษณะเชิงระบบแผนงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันที่สามารถถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ (Consistency) เช่นเดียวกับปีก่อน สำหรับวงระยะเวลา 5 ปี ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับส่วนหนึ่งของทฤษฎีของแนวความคิดพื้นฐานของหลักการบัญชี (Accounting Doctrine)

6. ช่วยให้หน่วยวางแผนและหน่วยปฏิบัติงานสามารถวางแผนและปฏิบัติไปตามงาน/โครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เป็นระบบภายใต้แบบโครงสร้างแผนงานเดียวกัน สำหรับวงระยะเวลา 5 ปี ซึ่งจะมีประโยชน์ในการบรรเทาความยุ่งยากสับสนของปัญหาแบบโครงสร้างแผนงานที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว

ข้อสังเกตบางประการของปัญหาแบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐของปี
งบประมาณ 2530

ข้อสังเกตนั้นแม้ว่าจะ เป็นปรากฏการณ์ของปัญหาแบบโครงสร้างแผนงานที่เกิดขึ้น
นอกขอบเขตของระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ก็ตาม แต่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งบ่งชี้
ความต่อเนื่องของปัญหา ที่ยังไม่มีมีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควรจากระยะที่ผ่านมาของ
ปีงบประมาณ 2528 และ 2529 จนถึงปีงบประมาณ 2530 ซึ่งปัญหา ที่ปรากฏอย่างชัดเจนนี้
ก็คือ ปัญหาของแบบโครงสร้างแผนงาน 2 แผนงาน ซึ่งได้แก่ แผนงานบริการสาธารณสุข และ
แผนงานผลิตและส่ง เสริมสมรรถนะบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีข้อสังเกต
บางประการ ดังนี้ คือ

1. แผนงานดังกล่าวทั้ง 2 แผนงานนี้ ไม่ใช่แบบโครงสร้างแผนงานของด้านการ
ศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่แบบโครงสร้างแผนงานทั้ง 2 แผนงานนี้เป็น
ด้านสาธารณสุข สาขาบริการสาธารณสุข กล่าวคือ มิติของผลผลิต/แผนงาน (Output/
Program Dimension) เป็นของด้านสาธารณสุข

2. แต่มิติรูปของปัจจัย/ทรัพยากร (Input/Resource Dimension) ที่ใช้การ
ดำเนินงานซึ่งร่วมบุคลากร ทรัพย์และที่ดินสิ่งก่อสร้าง ตลอดจนงบประมาณรายจ่ายนั้นได้รับ
การจัดสรรจากด้านการศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 พ.ศ.2530-
2534

3. กิจกรรมของงาน/โครงการเป็นดังนี้

3.1	แผนงานบริการสาธารณสุข	409,706,700 บาท
	- งานรักษาผู้ป่วยเจ็บโรงพยาบาลศิริราช	310,760,700 บาท
	- โครงการก่อสร้างระบบกักน้ำเสียโรงพยาบาลศิริราช	12,000,000 บาท
	- โครงการก่อสร้างตึกผ่าตัดรวมโรงพยาบาลศิริราช	87,000,000 บาท

หมายเหตุ จากเอกสารงบประมาณฉบับที่ 3 เล่มที่ 7 รายจ่ายประจำปี งบประมาณ 2530 หน้า 187-189 ซึ่งเมื่อผ่านการพิจารณาเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี พ.ศ.2530 แล้ว คงเหลือวงเงินงบประมาณของแผนงานฯ รวม 386,741,600 บาท

3.2 แผนงานผลิตและส่งเสริมสมรรถนะบุคลากร 3,217,000 บาท

- งานศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน 3,217,000 บาท

แต่ปรากฏว่าลักษณะของกิจกรรมที่เป็นงาน/โครงการที่เหมือนกันหรือคล้ายกันของ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และคณะเวชศาสตร์เขตร้อน ของมหาวิทยาลัยมหิดล นั้นมีการจัดมิตริรูปของปัจจัย/ทรัพยากร และผลผลิต/แผนงานอยู่ภายใต้ด้านการศึกษาของแผน พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา

และในทำนองเดียวกันกิจกรรมที่เป็นงาน/โครงการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับแพทยศาสตร์ และเวชศาสตร์เขตร้อน ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ก็ล้วนมีการจัดงาน/โครงการในลักษณะเดียวกัน นี้ไว้ภายใต้ด้านการศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งมิตริรูปของปัจจัย นำเข้า/ทรัพยากร และมิตริรูปของผลผลิต/แผนงาน

4. วงเงินงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามแผนงานประจำปีงบประมาณ 2530 ตาม (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 พ.ศ.2530-2534 และวงเงิน งบประมาณรายจ่ายของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2530 ได้แสดงไว้ตาม ตารางเปรียบเทียบงบประมาณประจำปี 2530 จำแนกตามแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับ มหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งแสดงไว้ในหน้า 184-187

หมายเหตุ ขณะที่ทำการติดตามข้อสังเกตฯ นั้นจนถึงระยะเวลาที่เสร็จงานวิจัยนั้น แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 ได้ผ่านการอนุมัติร่างฯ แล้ว แต่การจัดทำและพิมพ์เป็นแผนพัฒนาฯ นั้นยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง อ้างอิงร่างฯ นี้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของข้อสังเกตฯ นี้

ตารางเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2530 จำนวนตามแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ
ตาม (1) (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 หน้า 130
กับ (2) พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2530 มาตรา 18
จากรายกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 224 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2529 หน้า 39-47

หน่วย: ล้านบาท

ผู้วิจัย : พิบูล เพ่งพันธุวัฒน์

ส่วนราชการ	แผนงานบริหารการศึกษา ระดับอุดมศึกษา			แผนงานจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษา			แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา		
	(1)	(2)	(1)-(2)	(1)	(2)	(1)-(2)	(1)	(2)	(1)-(2)
1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	128.556	126.671	1.885	475.476	394.882	80.594	50.973	54.146	-3.173
2 มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	139.253	126.166	13.087	161.824	162.930	-1.106	28.173	27.105	1.068
3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น	92.679	100.729	-8.050	160.835	187.698	-26.863	26.471	28.733	-2.262
4 มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	99.750	109.519	-9.769	283.515	266.762	16.753	24.890	29.857	-4.967
5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	143.253	106.933	36.320	94.077	95.325	-1.248	17.760	17.600	.160
6 มหาวิทยาลัยมหิดล	179.842	151.921	27.921	562.210	455.835	106.375	48.855	44.266	4.589
7 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	62.217	63.943	-1.726	71.854	70.685	1.169	24.902	21.751	3.151
8 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	58.788	60.039	-1.251	206.207	157.920	48.287	72.789	68.359	4.430
9 มหาวิทยาลัยศิลปากร	73.362	49.011	24.351	49.329	57.526	-8.197	18.666	21.787	-3.121
10 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	110.147	92.180	17.967	198.088	211.418	-13.330	38.232	47.201	-8.969
11 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	23.296	26.422	-3.126	21.669	19.210	2.459	40.417	30.074	10.343
12 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	18.461	15.292	3.169	22.152	19.528	2.624	1.457	1.117	.340
13 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ธนบุรี)	16.087	18.391	-2.304	41.597	47.736	-6.139	4.306	3.213	1.093
14 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (พระนครเหนือ)	21.151	17.517	3.634	60.805	60.399	.406	5.642	5.711	-.069
15 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ลาดกระบัง)	21.993	30.293	-8.300	90.578	79.263	11.315	5.788	6.641	-.853
16 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	13.366	13.566	-.200	20.627	21.315	-.688	23.436	13.429	10.007
รวม	1,202.201	1,108.593	93.608	2,520.843	2,308.432	212.411	432.757	420.990	11.767

ตารางเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2530 จำแนกตามแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ
ตาม (1) (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 หน้า 130
กับ (2) พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2530 มาตรา 18
จากรายกิจงานพิเศษ ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 224 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2529 หน้า 39-47

หน่วย: ล้านบาท

ผู้วิจัย : พิบูล์ เก่งพันธุ์วัฒน์

ส่วนราชการ	แผนงานส่งเสริมศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม			แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา			แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม		
	(1)	(2)	(1)-(2)	(1)	(2)	(1)-(2)	(1)	(2)	(1)-(2)
1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	-	.000	20.632	22.834	-2.202	415.225	402.157	13.068
2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	-	.000	36.281	31.999	4.282	5.578	5.953	-.375
3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น	-	-	.000	4.729	5.874	-1.145	101.170	88.312	12.858
4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	-	-	.000	11.786	13.265	-1.479	218.069	173.595	44.474
5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	-	-	.000	5.984	5.812	.172	4.931	3.988	.943
6 มหาวิทยาลัยมหิดล	.133	.124	.009	91.539	65.757	25.782	586.190	109.461	476.729
7 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	-	.000	.107	.048	.059	-	2.971	-2.971
8 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1.404	1.259	.145	3.053	4.887	-1.834	.163	.163	.000
9 มหาวิทยาลัยศิลปากร	1.170	1.520	-.350	1.651	1.628	.023	-	-	.000
10 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	-	.000	2.197	1.731	.466	101.391	87.381	14.010
11 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	-	-	.000	.160	.158	.002	.100	.130	-.030
12 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	-	-	.000	4.379	4.107	.272	2.389	2.730	-.341
13 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ธนบุรี)	-	-	.000	1.269	2.288	-1.019	2.773	.366	2.407
14 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (พระนครเหนือ)	-	-	.000	1.671	.671	1.000	3.747	-	3.747
15 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ลาดกระบัง)	-	-	.000	1.747	.506	1.241	4.302	.010	4.292
16 สถาบันวิจัยและพัฒนาบริหารศาสตร์	-	-	.000	5.039	4.760	.279	3.500	3.501	-.001
รวม	2.707	2.903	-.196	192.224	166.325	25.899	1,449.528	880.718	568.810

ตารางเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2530 จำแนกตามแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ
ตาม (1) (ข้าง) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 หน้า 130
กับ (2) พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2530 มาตรา 18
จากรายกึ่งจากใบเบิกขาด ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 224 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2529 หน้า 39-47

หน่วย: ล้านบาท

ผู้รับ: พิบูล เพ่งสัมพันธ์

ส่วนราชการ	แผนงานที่จัดการนิตศึกษา			แผนงานบริการสาธารณสุข			แผนงานผลิตและส่งเสริม สามารถะบุคลากร		
	(1)	(2)	(1)-(2)	(1)	(2)	(1)-(2)	(1)	(2)	(1)-(2)
1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	5.195	5.358	-0.163	-	-	.000	-	-	.000
2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	9.374	9.733	-0.359	-	-	.000	-	-	.000
3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น	7.524	7.347	.177	-	-	.000	-	-	.000
4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	14.062	26.620	-12.558	-	-	.000	-	-	.000
5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	5.982	2.550	3.432	-	-	.000	-	-	.000
6 มหาวิทยาลัยมหิดล	7.319	5.336	1.983	-	386.742	-386.742	-	3.218	-3.218
7 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	4.963	-	4.963	-	-	.000	-	-	.000
8 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3.845	3.864	-0.019	-	-	.000	-	-	.000
9 มหาวิทยาลัยศิลปากร	1.342	3.507	-2.165	-	-	.000	-	-	.000
10 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	.178	7.037	-6.859	-	-	.000	-	-	.000
11 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	.519	.591	-0.072	-	-	.000	-	-	.000
12 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	1.062	1.117	-0.055	-	-	.000	-	-	.000
13 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ธนบุรี)	.399	.838	-0.439	-	-	.000	-	-	.000
14 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (พระนครเหนือ)	.522	.420	.102	-	-	.000	-	-	.000
15 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ลาดกระบัง)	.533	.880	-0.347	-	-	.000	-	-	.000
16 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	-	-	.000	-	-	.000	-	-	.000
รวม	62.819	75.198	-12.379	.000	386.742	-386.742	.000	3.218	-3.218

ตารางเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2530 จำแนกตามแบบโครงสร้างแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ
ตาม (1) (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 หน้า 130
กับ (2) พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2530 มาตรา 18
จากรายกิจจำแนกประเภท ฉบับพิเศษ เล่มที่ 103 ตอนที่ 224 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2529 หน้า 39-47

หน่วย: ล้านบาท

ผู้วิจัย : พิบูล เท่งสัมพันธ์

ส่วนราชการ	รวมทุกแผนงาน		
	(1)	(2)	(1)-(2)
1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1,096.057	1,006.048	90.009
2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	380.483	363.786	16.697
3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น	393.408	418.694	-25.286
4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	652.072	619.617	32.455
5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	271.987	232.208	39.779
6 มหาวิทยาลัยมหิดล	1,476.088	1,222.659	253.429
7 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	164.043	159.397	4.646
8 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	346.244	296.490	49.754
9 มหาวิทยาลัยศิลปากร	145.520	134.980	10.540
10 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	450.233	446.948	3.285
11 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	86.161	76.585	9.576
12 สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	49.900	43.891	6.009
13 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ธนบุรี)	66.431	72.832	-6.401
14 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (พระนครเหนือ)	93.538	84.718	8.820
15 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ลาดกระบัง)	124.941	117.592	7.349
16 สถาบันวิจัยและพัฒนาบริหารศาสตร์	65.968	56.560	9.408
รวม	5,863.074	5,353.005	510.069

5. ปัญหา ดังกล่าวนี้น่าจะได้รับการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกันโดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คือ ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานประมาศและมหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งนี้โดยยึดถือความสอดคล้องกับแนวความคิดพื้นฐานของระบบงบประมาณแบบแผนงาน เป็นหลักการประกอบการประสานงานและความเข้าใจร่วมกันที่นำไปสู่แนวความคิดของการปรับปรุงแก้ไขที่ถูกต้องตามที่ควร

6. ปัญหาของแบบโครงสร้างแผนงานนั้น แม้จะมีปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควร ความระบบงบประมาณแบบแผนงานบ้างแล้ว ในระยะที่ 5 ปีงบประมาณ 2525-2529 แต่ปัญหายังสามารถเกิดขึ้นอย่างสืบเนื่องต่อไปในระยะที่ 6 ปีงบประมาณ 2530-2534 ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ควรค่าแก่การสนใจ (Curiosity) ของการศึกษาวิจัยตามความเหมาะสมต่อไป

แนวความคิดในการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควร

อนุสนธิจากส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 ที่กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อควบคุมและจัดสรรรายจ่ายในภาครัฐบาลด้วยการปรับปรุงระบบงบประมาณแผ่นดินในลักษณะแผนงานให้เต็มรูปแบบภายในระยะเวลาของแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 นี้ โดยเริ่มปรับทิศทางการจัดหางบประมาณตั้งแต่ปีงบประมาณ 2525 เป็นต้นไปนั้น การปรับปรุงระบบงบประมาณดังกล่าวก็ได้กระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปตลอดช่วงระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ในลักษณะของการปฏิรูประบบงบประมาณแผ่นดิน อันก่อให้เกิดปรากฏการณ์ซึ่งเป็นที่มาของปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ซึ่งจากการศึกษาวิจัยนี้สามารถเสนอแนวความคิดในการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควรสำหรับกรณีสภาพของปัญหามีสาเหตุในตนเองเดียวกันกับปัญหาความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานฯ ในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 โดยแนวความคิดนี้จะ เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถประยุกต์ เพื่อ เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหของ ความไม่สม่ำเสมอของแบบโครงสร้างแผนงานฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้อีกในอนาคตต่อไปตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 ซึ่งกำลังย่างเข้าสู่ระยะของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 และจากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาแล้วนี้ สามารถเสนอวัตถุประสงค์ของแนวความคิดในการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควรได้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อให้แบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระยะต่อไปข้างหน้าตั้งแต่ระยะที่ 6 พ.ศ.2530-2534 เป็นต้นไป เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน
2. เพื่อให้แบบโครงสร้างแผนงานของการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในบึงงบประมาณข้างหน้าตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 เป็นต้นไป และเป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน
3. เพื่อให้การจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 เป็นต้นไป มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาตั้งแต่ระยะที่ 6 พ.ศ.2530-2534 เป็นต้นไป และเป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน

โดยมีหลักการซึ่งเป็นที่ควรกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวความคิดในการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควร อีก 2 ประการ คือ

1. ให้มีการกำหนดแบบโครงสร้างแผนงานให้ชัดเจนเป็นระบบตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงานโดย
 - 1.1 ให้มีการนิยามและกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบโครงสร้างแผนงานในแนวนอนแต่ละระดับให้ชัดเจนเป็นระบบ อันเป็นการบ่งชี้ให้เห็นว่าแบบโครงสร้างแผนงานในระดับนั้น ๆ จะมีกิจกรรมอะไรในหน่วยโครงสร้าง จำนวนหน่วยในโครงสร้างมีกี่หน่วย แต่ละหน่วยมีนิยามและวัตถุประสงค์ของหน่วยโครงสร้างเป็นอย่างไร เช่น จากแบบโครงสร้างแผนงานของทบวงมหาวิทยาลัยสามารถบ่งชี้ได้ว่าแบบโครงสร้างแผนงานในแนวนอนระดับแผนงานมี 7 แผนงาน คือ แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา ... เป็นต้น โดยแผนงานบริหารการศึกษา หมายถึงกลุ่มแผนงานรองที่สถาบันอุดมศึกษาจัดอำนวยการบริหารและสนับสนุนการดำเนินงานในแผนงานต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประกอบด้วย 2 แผนงานรอง รวม 5 งาน ... (ดูบทที่ 4 หลักการของโครงสร้างแผนงานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด)
 - 1.2 ให้มีการนิยามและกำหนดส่วนประกอบของแบบโครงสร้างแผนงานในแนวตั้งให้ชัดเจนเป็นระบบ อันเป็นการจัดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นระบบซึ่งจะนำไปสู่วัตถุประสงค์หลักในระดับสูง (Ultimate Objective) คือวัตถุประสงค์แห่งชาติ

(National Objective) ด้ว้นที่สุด เช่น การกำหนดส่วนประกอบของแบบโครงสร้างแผนงานในภาครฐบาลไทย ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ด้าน-สาขา-แผนงาน-แผนงานรอง-งาน/โครงการ โดยมีแบบโครงสร้างแผนงานของทบวงมหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของด้วนการศึกษา และประกอบด้วย 7 สาขา 7 แผนงาน 30 แผนงานรอง 134 งาน เป็นต้น (ดูบทที่ 4 หลักการของโครงสร้างแผนงานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด)

2. จากการศึกษาวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าแบบโครงสร้างแผนงานของแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษาาระยะที่ 5 พ.ศ. 2525-2529 นั้นไม่เป็นไปตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน และไม่สามารถใช้เป็นหลัก/กรอบยึดในการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐในระยะปีงบประมาณ 2525-2529 ดังนั้นเพื่อให้การจัดเตรียมงบประมาณประจำปีในระบบงบประมาณแบบแผนงานสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 เป็นต้นไป มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษาตั้งแต่ระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 เป็นต้นไป ตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงาน จึงมีหลักการซึ่งเป็นเรื่องที่ควรกระทำต่อไป คือ

2.1 กำหนดแบบโครงสร้างแผนงานตามหลักการของระบบงบประมาณแบบแผนงานตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1. ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษาตั้งแต่ระยะที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 เป็นต้นไป

2.2 กำหนดให้การจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต้องยึดถือหลัก/กรอบของ

2.2.1 แบบโครงสร้างของแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษา

2.2.2 วงเงินงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามแผนงานตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษา

จากการที่กล่าวมาข้างต้นนี้สามารถสรุปได้ตาม ตารางสรุปแนวความคิดของการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควร ซึ่งแสดงไว้ในหน้าถัดไป

ตารางสรุปแนวความคิดของการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ควร

สิ่งที่ควรกระทำ	แผนพัฒนาการศึกษาระดับ อุดมศึกษา	การจัดเตรียมงบประมาณ รายจ่ายประจำปี
<p>1. ให้มีการกำหนดแบบโครงสร้าง- สร้างแผนงานให้ชัดเจน เป็น ระบบตามหลักการของระบบ งบประมาณแบบแผนงานโดย</p> <p>1.1 ให้มีการนิยามและกำหนด วัตถุประสงค์ของแบบโครงสร้าง แผนงานในแนวราบ</p> <p>1.2 ให้มีการนิยามและกำหนด วัตถุประสงค์ของส่วนประกอบ ของแบบโครงสร้างแผนงาน ในแนวดิ่ง</p>	<p>กำหนดให้มีแบบโครงสร้าง แผนงานตามหลักการของระบบ งบประมาณแบบแผนงานก่อน/ ตั้งแต่ระยะ เริ่มต้นของแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษา</p>	<p>ต้องมีแบบโครงสร้าง แผนงานตามหลักการของ ระบบงบประมาณแบบ แผนงาน</p>
<p>2. กำหนดให้การจัดเตรียม งบประมาณรายจ่ายประจำปี ต้องมีความสัมพันธ์และยึดถือ หลัก/กรอบของ</p> <p>2.1 แบบโครงสร้างแผนงาน ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับ อุดมศึกษา</p> <p>2.2 วงเงินงบประมาณราย จ่าย จำแนกตามแผนงานตามที่ กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา</p>	<p>กำหนดให้ เป็นหลัก/กรอบของ การควบคุมและจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปี สำหรับระยะ เวลา 5 ปีตามแผนพัฒนา</p>	<p>ต้องมีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับหลัก/กรอบ ของแผนพัฒนาฯ ทั้งแบบ โครงสร้างแผนงาน และ วงเงินงบประมาณจำแนก ตามแผนงานตามที่กำหนด ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา</p>